

LES / *wood* ^{3 / 99}

Revija za lesno gospodarstvo *Wood Industry & Economy Journal*

marec 1999

Letnik 51 Št. 3 stran 41-80

UDK 630 / ISSN 0024-1067

JAVOR
PIVKA

KOLODVORSKA 9A, 6257 PIVKA, TEL.: 067 571 010, FAX: 067 571 488
Internet: www.javor.si, E-mail: marketing@javor.si

LES / wood 3/99

Revija za lesno gospodarstvo *Wood Industry & Economy Journal*

marec 1999

Letnik 51 št. 3 str. 41-80

UDK 630 / ISSN 0024-1067

Recenzij LES

Glavni urednik: prof. dr. dr. h. c. Niko Turešil
 Odgovorni urednik: Ciril Mraz, dipl. ing.
 Urednik: Stane Kožar, dipl. ing.
 Lektor: Anđej Česen, prof.

Uredniški svet:

Predsednik: Peter Turešil, dipl. oec.

Član: Franc Goljar, ing., Jaka Bobič, Anto Dvornik, dipl. ing.,
 Jaka Gregarč, dipl. ing., Fidelek Konec, dipl. oec., Zlone Novina,
 ing., Matjaz Rajnik, dipl. ing., Uroš Rupnik, dipl. oec., mag.
 Miroslav Strahar, Irena Zalar, ing., Stojan Kokošar, dipl. ing., prof. dr.
 Jaka Konec, dr. mag. Jaka Karber, prof. dr. dr. h. c. Niko Turešil, prof.
 dr. Vesna Tišler, prof. dr. Marko Tustrik, Alen Huz, dipl. ing., Miroslav
 Valušek, dipl. ing., ing., doc. dr. Jelko Goršek

Uredniški odbor:

prof. em. dr. dr. h. c. mult. Walter Liese (Frankenburg),
 prof. dr. Helmut Risch (Dunaj),
 doc. dr. Bojan Božar, Maja Cimenčan, dipl. soc., Irena Čiril, dipl.
 ing., doc. dr. Jelko Goršek, Tazeta Klopčič, dipl. ing., Fani
 Potočnik, dipl. oec., prof. dr. Frano Pohlman, viš. pred. mag.
 Branka Kralj, mag. Stojan Kokošar, prof. dr. Vinko Rezman,
 prof. dr. Vesna Tišler, prof. dr. Marko Tustrik, prof. dr. dr. h. c.
 Niko Turešil

Direktor:

dr. mag. Jaka Karber

Ustanovitelj in izdajatelj:

Zveza lesarjev Slovenije
 v sodelovanju z GZS-Združenjem lesarstva

Uredništvo in uprava:

1000 Ljubljana, Karlovska cesta 3, Slovenija
 tel. 061/721-46-60, 061/222-143, faks 061/721-46-64

Elektronska pošta: revija.les@siel.net

www.zveza-zlo.si

Naročnina:

Dijaki in študenti (polletno) 1.500 SIT
 Posamezniki (polletno) 3.000 SIT
 Podjetja in ustanove (letno) 36.000 SIT
 Občinski in šole (letno) 18.000 SIT
 Tujinci (letno) 100 US\$

Žiro računi:

Zveza lesarjev Slovenije-LES, Ljubljana, Karlovska 3,
 50101-678-62889

Revija izhaja v dveh dvoletnih in osemih enojnih številkih letno
 Tisk: Kovat, Marko Ksenžer s.p.

Za izdajanje prispevka Ministrstva za goščvo in šport Republi-
 ke Slovenije in Ministrstva za znanost in tehnologijo Republi-
 ke Slovenije.

Na predlagi Zakona o prometnem davku (U. list RS, št. 4/92)
 daje Ministrstvo za informacije na vloga mesečno, da šteje
 strošena revija LES med prispevke informativnega značaja iz
 13. točke tarife Številka 3, za katere se plačuje davek od
 prometa proizvodov po stopnji 5 %.

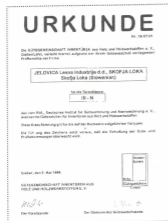
Vsi znanstveni članki so dvojno recenzirani.
 Izločki iz revije LES so objavljeni v AGRIS, Ceb International -
 TREEED na v drugih informacijskih sistemih.

Slika na naslovn strani:

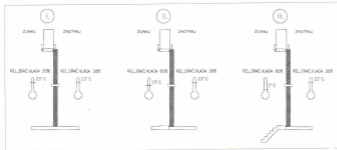
Javor Pivka d.o.o.

Pustimo času čas	Mitja STROHSACK	43
Kovinski karbonsilati za zaščito lesa pred insekti	Franci POHLEVEN Primož GARAFOL	45
Razmeščanje delovnih naprav pri delovniškem proizvod- nem načinu (layout planiranje)	Mirko TRATNIK	49
Ugotavljanje kritičnih ekoloških problemov in določanje okoljevarstvene strategije v lesnoindustrijskih podjetjih z ABC analizo	Leon OBLAK	54
Slavnostni ksilatomski kolokvij v počastitev 70-letnice R. WAGENFÜHRJA	Niko TORELLI	57
JELOVICA prva v Sloveniji pridobila znak kakovosti RAL na področju notranjih vratnih kril	Franci DAGARIN Nada SLOVNIK	58
Kontroling v Javorju d.d.	Stojan KOVOŠAR	59
Novosti pri računalniški programski opremi za lesarje		60
Informacije GZS - Združenje lesarstva št. 5/98		v-viii
Mladi in lesarski poklici na Primorskem	Bojan KOVAČIČ	62
Intervju z mag. Andrejem Matetom, predsednikom uprave INLESA d.d. Ribnica	Fani POTOČNIČNIK	63
Brest-Pohišstvo d.d.	Viktor ADAMIČ	66
NNovi salon za prodajo parketa podjetja Bojles	Ciril MRAK	67
Ciproč. d.o.o., Ljubnica, Ruše	Franc MIKLAVC	68
LIP Poljčane d.d.	Franc MIKLAVC	69
Gorazd Babuder, novi doktor lesarskih znanosti	Franc POHLEVEN	70
Nemčija- vodilna pohištvena dežela v EU	Vida KOŽAR	71
Program aktivnosti DIT lesarstva Ljubljana v prvih mese- cih 1999	Lojze NOVAK	72
Podeljene nagrade za srednješolske raziskovalne naloge o temi "Les v naravnih in kulturni dediščini mojega kraja"	Leon OBLAK	74
Ekскурzija v München in Dingfolding	Mateja MEZGEC-PIRJEVEC	75
Borzne vesti		76
Nova učbenika Lesarske založbe Tehnologija lesa 2 in Tehnologija lesa 3	Mirko GERŠAK	77
Gabriela Novak: Papir, karton, lepenska	Vesna TIŠLER	78
Bilten INDOK službe Oddelka za lesarstvo Biotehniška fakultete		79

JELOVICA prva v Sloveniji pridobila znak kakovosti RAL na področju notranjih vratnih kril

RAL - nemški inštitut za zagotavljanje kakovosti in označevanje - je na področju zagotavljanja kakovosti dejaven že 70 let. Na podlagi nemških združenj gospodarstva in potrošnikov ter pristojnih nemških zveznih ministrstev je omenjeni inštitut prevzel nalogo pospeševanja kakovosti v gospodarstvu in zaščite potrošnikov. Za zagotavljanje kakovosti na posameznih področjih gospodarstva skrbeča ustreza združenje za kakovost, ki jih priznava inštitucija RAL. Izdelki, ki zadostijo vsem kakovostnim zahtevam pridobijo znak kakovosti omenjenega inštituta.

Slika 1. Razredi klimatske odpornosti notranjih vrat z mejnimi klimatskimi razmerami na zunanji in notranji strani vrat; med klimatske razmere se nanašajo na razrede klimatske odpornosti I, II in III

Nemški izdelovalci notranjih vrat so zato leta 1979 v Frankfurtu ustanovili nemško združenje za kakovost notranjih vrat iz lesa in lesnih materialov (Gutgemeinschaft Innentüren aus Holz und Holzwerkstoffen e. v.), h sodelovanju z inštitutom za okensko tehniko (IFT) iz Rosenheima ter ustreznimi strokovnimi in trgovskimi krogi so bile podane smernice za preizkušanje notranjih vrat; te smernice so danes znane kot RAL-RG 426 in so osnova za razvrščanje notranjih vrat na podlagi tip-skih preizkusov v klimatske razrede ter razrede mehanske vzdržljivosti.

Nemško združenje za kakovost notranjih vrat iz lesa in lesnih materialov je združenje, ki ga priznava tudi inštitucija RAL. Član tega združenja lahko postane vsak proizvajalec notranjih vrat, ki si kot cilj zastavi pospeševanje in zagotavljanje kakovosti svojih izdelkov. Znak kakovosti RAL podeli omenjeno združenje za kakovost svojim članom samo v primeru, če posamezno podjetje v celoti izpolnjuje zahteve določene s pravilnikom o kakovosti in preizkušanju.

Po zahtevah iz pravilnika o kakovosti in preizkušanju morajo izdelki s pridobljenim znakom kakovosti RAL najprej prestopiti tipski preizkus, ki ga je potrebno ponoviti vsaka tri leta. Hkrati s tem pa mora proizva-

jalec nad izdelki s pridobljenim znakom kakovosti RAL vzpostaviti tudi sistem stalnega lastnega nadzora, ki ga nadzira tudi nemško združenje za kakovost notranjih vrat iz lesa in lesnih materialov.

Član nemškega združenja za kakovost notranjih vrat iz lesa in lesnih materialov je od aprila 1998 tudi podjetje Jelovica d.o.o., ki je v maju 1998 tudi pridobila prvi znak kakovosti RAL na programu notranjih vratnih kril; tipski preizkus teh vratnih kril je opravil inštitut IFT iz Rosenheima. Po RAL-RG 426 so vratna krila zadostila kriteriju 111 N kar pomeni, da klimatska odpornost teh vratnih kril ob normalnih mehanskih obremenitvah zadosti najvišjim zahtevam. Tako vratna krila so primerna za medsebojno ločevanje prostorov z velikimi temperaturnimi razlikami in velikimi razlikami v relativni zračni vlažnosti, ki nastopajo med anim in drugim prostorom (npr. vrata v nedokončane podstrešne prostore). Klimatske razmere na zunanji in notranji strani vrat prikazuje slika 1.

Kot vse članice nemškega združenja za kakovost notranjih vrat z osvojenim znakom kakovosti RAL, tako mora tudi podjetje Jelovica d.o.o. vzpostaviti lastni sistem nadzora nad takimi izdelki. S tem v zvezi nadzor nad dimenzijami, ravnostjo, zvi-tostjo ter vizuelnimi lastnostmi vratnih kril izdajamo sami, preverjanja konstrukcije pa zaradi posebnosti preizkuševalnih naprav v sodelovanju s testirnim laboratorijem za pohištvo na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Rezultati preverjanj kažejo, da vsi izdelki kakovostno ustrezajo zahtevam iz RAL-RG 426. V mesecu maju 1998 je bil od nemškega združenja za kakovost notranjih vrat v podjetju Jelovica d.o.o. opravljen tudi prvi zunanji nadzor proizvodnje, ki ga v imenu omenjenega združenja izvaja inštitut IFT iz Rosenheima.

Znak kakovosti RAL na programu notranjih vratnih kril je za podjetje Jelovica d.o.o. velik dosežek. Gre za potrditve evropske kakovosti naših izdelkov in integracijo podjetja Jelovica d.o.o. prek državnih meja Slovenije v evropski prostor, kjer se naši izdelki po kakovosti že lahko postavijo ob bok evropskim konkurentom.

Franci DAGARIN, dipl. inž. org.
Nada SLOVNIK, dipl. inž.
Jelovica, SPE VRATA